

Uši a Vítr

číslo 4

měsíčník

duben 2012

vydává občanské sdružení Proximus v nakladatelství Vetus Via, s podporou přátel a spřízněných duší

„Bajkal chci vidět!“

Mikoláš Chadima (1952), diskrétně angažovaný muzikant, neodmyslitelně spjatý s tzv. alternativou (autor knihy téhož jména), umělec širokého záběru, signatář Charty 77, vůdčí osobnost MCH Bandu.

Jak tě napadlo začít dělat svou budbu takhle „komornější“ a jak vzniklo MCH TRIO...?

Náhodou. Táta měl mít výstavu v Olo-mouci a potřeboval něco zahrát na vernisáži. Myslel jsem, že tam něco zahrāju s Pavlem Richtrem jako už jednou předtím, ale ten zrovna neměl čas a mně se nechtělo hrát nějaký přitroublý sólo. Sestříhal jsem proto v noci před vernisází smyčku a druhý den zahrál do ní. Lidem se to líbilo a mě to bavilo. Když mě po půl roce požádal Jirka Sozanský, zda bych nezahrál na vernisáži i jemu, řekl jsem, proč ne. Jirka totiž dělá daleko drsnější věci než táta. Dal jsem proto do kupy track, který by náladou odpovídal jeho sochám, a zase to dopadlo dobře.

Začal jsem se proto zabírat myšlenkou, že bych mohl udělat ze smyček celý program. Jenže jsem se tou myšlenkou jenom zabíral skoro dva roky. Až dokud nepřišlo pozvání na písecký festival „Cool v plotě“. Ono „kůl“ znamenalo sám a mělo jít o čtyřicetiminutové sólo vystoupení. Pokud jsem nechtěl pozvání odmítnout, a to jsem nechtěl, nezbylo mně nic jiného, než se místo zabírání myšlenkou dát do práce. Sedl jsem k PC, dodělal další smyčky, přidal jsem texty a z původních i nových instrumentálek udělal písničky. A taky to dopadlo dobře.

Zdálo se mně škoda smyčky uložit do šuplíku a napadlo mě, že bych z tohoto programu mohl udělat jakýsi experimentální, hlavně však ekonomický klon

M. Ch., vystoupení MCH Tria v Café V Lese, 27. 2. 2012, foto © Jaroslav Diblík

MCH BANDU. Klon, který by se vešel do jednoho osobního auta. Třeba TRIO. Rozumíš, ne? Levnější doprava, částka na honoráře... A přibyla další výhoda! Kdyby někdo z hudebníků Bandu, kteří hrají ve více kapelách, neměl zrovna čas, mohl bych TRIO nabízet jako alternativu a nemusel odmítat koncert. Naivně jsem si myslel, že se tím jejich počet řádově zvýší. K tomu sice nedošlo, ale nějaké nabídky přece jenom přišly a začali jsem s tím jezdit. A přišli na to, že TRIO můžu hrát s úspěchem v mnoha různých variantách, aniž by to vadilo. Například s klávesistou a trombonem,

nebo s trombonem a bubeníkem, jen s rytmikou atd. Program ale můžu odehrát i sám, v duu, možná je i varianta kvarteta nebo kvinteta, dokonce i varianta bez mého účasti. Dobrý, ne?

A čím se tedy liší vaše deska od klasické nahrávky MCH bandu?

Je to úplně jiná produkce. Písničky jsou postavené na smyčkách, které si doma v klidu připravím, chceš-li, zkomponuji. K tomu ještě zapisuji melodickou linku zpěvu, případně harmonii. Pevný part mám jen já a smyčka. Spoluhráči mají naprostou „volnost pohybu“.

Díky tomu také není nutné nějaké velké zkoušení. Což je fajn, protože občas bývá problém se sejt. Kluci mají hodně různých závazků mimo band.

No a co tě vedlo k použití těch smyček a vlastně k vytvoření celé téhle koncepce?

Jak už jsem řekl, táta měl vernisáž – a dražota. Vytáhl jsem z archivu zásobu starých analogových smyček a musel jsem se konečně naučit dělat s Garage Bandem. Ale nemysli, že se jedná o nějakou novinku. Jenom jsem oprášil starý koncept. Improvising a písničky postavené na smyčkách jsem dělal už v letech 1984 až 1988.

Co je Garage Band?

To je takový počítačový program s bankou různých tracků, které vytáhneš a poskládáš, jak libo. Funguje také jako vícestopý magnetofon. Dají se tam natáhnout i smyčky z venku. Některé playbacky jsem udělal výhradně ze starých analogových smyček.

A proč sis vybral zrovna texty Ivana Wernische?

Vždyť je dělám už od roku 1983. Jen občas jsem si odskočil. Třeba k veršům Jürgena Fuchse, s nimiž jsem udělal CD Tagesnotizen. Poslední dobou jsme tenhle fuchsovský program delší dobu hráli a tak jsem měl chuť udělat zase čistě wernischovskou desku.

A jak se vyvíjí MCH BAND v současné době?

Nijak. Stojí. Žádný zájem. Snad se to zlepší, až dopíšu pokračování „Alternativy“. Pak chci napsat nový program. Snad to někoho bude zajímat.

A baví tě vůbec ještě pořád ještě jezdit s „rock’n’rollovou“ kapelou?

Baví. Vždyť já toho ještě moc nenajezdil. Za rudejch jsme hráli průměrně desetkrát do roka. A až na pár let po převratu, kdy jsem zažili „revoluční“ konjunkturu, se náš koncertní průměr o tolik nezvýšil. Opotřeбенý cestováním opravdu nejsem.

Když se ohlídněš do minulosti, co se týká tvé tvorby – a že je to velice rozsáhlá diskografie – tvoříš pořád ze stejných pobutek, jako jsi začal hudbu dělat? Nebo jsou nějaké periody „různosti“?

Asi ano. Je to někde v hlavě. Zní to pitomě, ale jde o tvorbu.

Původně jsem myslel, že budu malovat, ale zkoušky na uměleckou školu nekla- ply a zrovna v té době jsem se dostal do kapely a začal dělat muziku. A nikdy mně vlastně nešlo o hraní, ale přede-

vším o původní tvorbu. A celkem se to začalo dařit, takže jsem se k malování nevrátil. Ale kdyby to nešlo, vrátil bych se k malování, nebo psal, nebo fotil... S tím se nedá nic dělat.

Včera jste s MCH Triem (v kvartetu) hráli v Lounech a lidi byli z nového repertoáru nadšený, dává ti to taky nějakou zpětnou vazbu, utvrzuje tě to v tvé hudební cestě?

No jasné, že ano. Radost a pocit uspo-

probíhalo v klidu a pohodě. Všichni byli uvolnění, nad nikým neviselo ono „musíš!“ Výsledek předčil očekávání. Přitom úplně prvotní motivací pro tohle CD byla vlastně jen potřeba „demáče“, abychom pořadatelům mohli ukázat, o co jde.

Máš nějaké oblasť – už to slyšel třeba Wernisch?

Druhý den po tom, co jsem mu donesl

Polovina právě aktuálního MCH Tria v pražském Café V Lese, 27. 2. 2012, foto © Jaroslav Diblík

kojení! Člověk to přeci jen nedělá jenom pro sebe. Nevím, jestli bych u muziky vydržel, kdyby to nikoho nezajímalo a nebavilo. Možná ano, ale bylo by to takový smutný. Asi bych raději psal.

A kdy vlastně dopíšeš knížku svých pamětí, onu „Alternativu“?

Doufám, že do jednoho dvou týdnů.

Bude končit rokem 1989?

Ano.

A jak jsi vlastně spokojený s novým zářezem v tvé bohaté diskografii?

Po dlouhé době jsem dost spokojen. Proti tomu, jak jsem byl zklamaný s předposledním „zářezem“ Nech světlo dohořet... Všichni jsme tehdy chtěli udělat dobrou, tu naši nejlepší, nej nej desku, a to chtění nám zatemnilo rozum. Byli jsme v křeči, natáčení i míchání trvalo moc dlouho, bylo to hodně, hodně drahé a výsledek... Kdyby měla „Kateřina“ jen 45 minut. Chtělo to dát na CD o dvě písničky míň... Byla by lepší, ale nej nej?

Po téhle zkušenosti jsem chtěl „100 básní“ nahrávat jako za starých časů. Žádný srání. Dva dny na nahrávání, to samé na míchání. A ejhle! Natáčení i míchání

CD, mně napsal mail: „Mikoláši jsem nadšený! Ta hudba je skvělá! Díky! Ivan“. Udělal mně radost a zdá se, že i já jemu. :-)

Myslíš, že umění může mít stejnou roli dnes, jako mělo za totality?

A ona dnes není totalita? Sem si nějak nevším'. Rekl bych, že se jen změnili vládci.

Tehdy vládli komanči, dneska anonymní vexláci a podvodníci v pozadí, o kterých ani nevíš, co jsou zač. Vládou chytřejí. Nejsou tak paranoidní, vědí dobře, že ne vše, co se jim nelíbí, je nutně musí ohrožovat... Ale pokud by bylo třeba, aby se udrželi u moci? Nedělám si iluze. Jo, ale abych odpověděl na otázku. Samozřejmě, že má umění stejnou roli jako za komančů. V tomhle super komerčním světě možná ještě větší!

Může i v současné svobodě existovat underground? Cítíš ses někdy jeho příslušníkem? Vždycky jsi byl označován za „krále české alternativy“, ale já vím, že když emigroval Vrátá Brabenec, měl jsi brát s Plastic People...

Z toho, co jsem odpověděl předtím, je jasné, že underground existovat může a musí.

dokončení rozhovoru s Mikolášem Chadimou najdete na straně 8

Dílna

Jan Zužiak (1946), „malíř, milovník motýlů, žen, kamenů, orchidejí a borovic, zakladatel Zužilandu, vášnivý odpůrce jakékoli administrativy a obdivovatel Irska“ (M. Palla), „Slzy třešní“ (Místogalerie, 5. 12. 2011)

Sépiovou kostí

Jan Dadák (1964), po patnácti letech vydává svou druhou knížku, věrný svému poslání básníka úsporného, až k drásavému sebeumlčení či sebezaraženutí, poezie vzácná, ohnivá, pokorná, vážná.

Počítání ovcí

Horký hrnky dělaj na ubrusu kolečka
asi stejně jako
stromy právě stojí v mramorech svých
květů
na dosud holé větvi nad tekoucí vodou
zrychlující kos
levým horním rohem oka
zpívá zrnu
předbudoucí chladné hvězdy
nejprve neurčitý
potom pevný obrys
věky rezivějící traverza
mezera ostružená bohapustou řečí
první Tatar přejíždí na plechovém stroji
přes hřbet kopce
další na sebe nedávají dlouho čekat

Mlčet zlato

Petru Mikešovi

Chycena otevřenou dlaní
a vypuštěna ze zavřené pěsti
sem tam pokojem polední moucha
nedělej nic co tě nemůže změnit
říká jí mudrlant pemiš
zde to však platívá také (ona)
zašelestá
na dvorku padají jako kdysi
hrušňové květy a staří básníci
čtou mladým dívkám staré básně
i mlčení je krásné
jak můří křídla v opakovaném
odplouvají čase

Skryté hry

Zkraje když se sblíží
jen otěr masa
ale teprve jejich děcka

ve zmrazcích nahoře a rosou
dole
v křiku naplněných plic
pobíhají mezi lampiony věčně
zeleného jmelí
a stojí svatá
u paty uhrovitě dospělosti
aby po nepravdělné
skluzavce z nebe k zemi
rotovala jako další
koule jmelí
již dávno ne
schouleného u počátku života
ale s mlaskotem polibků
pro štěstí
v jeho plné dráze
zavěšena
do větví samolibé stálosti
zahušťující
seřadný prostor zepelinů
k nerovnému boji
s kosou napřahujících se prázdnot

Zrcadloví bruslaři

R. Valuškoví

Zkoušel nad hloubkou sílu ledu
nikde nebylo vidět ani rybu
líány podvodních trav a hladké kameny
jedno jsou viděno
shora
čisté vodní sklo
názem najednou
uniklá bublina
nad plujícími rybami
otvírá řátu morgánu
pod ledem
s bruslemi přes rameno bruslaři
a vítr za nimi zametá stopy
mířící přesně odnikud
nikam
povídám rybám

Zde i tam

Lebky s loňskými parůžky jelínků
po mých i svých podzimních obrysových
zdech
v myšlence ještě chodí po hlíně
a nabírají ostrý dech
jak nezjevně uzrává podloží
k přejití po uhlech
kde blízko je zajedno s odlehlým
i když zůstává tam kde je
a v lebkách se prohání mladý sních
lehce úsměvné asketické naděje
stojící v trnovém sevření
šebestiáne

Hledám kterousi věc

Sklopnou chůzí
na marno své si přisvěcuje
stojí a civí
cestu svoji nerozmotávaje
nejde
tam ni zpět
a proč by také měl...
kolem světla bídné baterky
na těle
stan svých svršků rozestřel
v obří světlušku
pozměněn
od houby k houbě sebou kymácejí
pusté řeči vede
a nechává se vést

Ztracená generace

Byli 3 králové kteří šli tenkrát k betlému
a několik jich bylo navrch
všichni kouřili startky sparty
mikeš začal jako opatřejí alkáč bouřlivák
s perfektním maminčiným zázemím
a skončil žhaje po penězích jako hajzl
valušek byl básnickej seladon hezoun
holkám se líbil
ale ve finesách někdy tak trochu slaboch
zacha se raději neprojevoval a potom odešel
ještě byl erker jediný surrealista na hané
partičku doplňoval bodrý buran stratil
v ušmudlaných teplácích a rozšmajdaných
botách

urban ku svému prospěchu
v těch silnějších letech nebyl nikdy k zastižení
pořád někde coural
a frič co chtěl za vše a už nechce za nic ručit
tak je nebudeme rušit
vos dixi amicos dechne hrdlička

^{*)} *vos dixi amicos, nazval jsem vás přáteli (Jan 15, 15),
biskupské beslo Mons. Josefa Hrdličky*

Vsuvka o poetice

Jak kritik správně postřehl
pokud náležitě otvírá ústa je to
jako když spustí kapela
umělec myslí orchestrálně ve zlatém hrdélku
zrcátkem laryngoskopu zhlédnout rubato
vibraci hlasivek a lopatek jazyka
nabírajících zvuk navenek každý pátek
být ale jako Kristus
za flígr vytažen na podstavec a se spadlou
čelistí

v agonii k tanečkům hrát zástupům
to je výzva do středu terče milý
kritiku a milý básníku

Hledám kterousi věc, Vetis Via 2012

Narozeniny nikoho vol. 2, Olomouc, nejzahulenější putyka ve střední Evropě – restaurace U Pelikána v Hejčíně, 12. listopadu 2011. 1. domácí underground band Špinavé spodní prádlo, 2. špička brněnské alternativy Hrozně, 3. Felda horizontální, 4. a 5. fanynky, 6. pohled do sálu.

Foto © Arnošt Zukał

O dílech – a lidech

Práce a otroctví

Po staletí prakticky každá civilizace považovala práci za kletbu, známku otroctví nebo v nejlepším případě za nutné zlo. Že by byli svobodní lidé ochotni pracovat den po dni i potom, když uspokojili své potřeby a práce byla pokládána za známku poctivosti a ceny člověka, nejenom nemá obdoby v dějinách, ale je mimozápadním kulturám nepochopitelné.

Primitivismus odmítá městský život, spotřebitelství a nutnost práce. Náboženství kapitalismu hlásá, že vrcholným problémem společnosti je udržet plnou zaměstnanost, kontrolovat inflaci a vyrobit všechno, co trh může absorbovat. Subkultura si logiku převrátila. Úkolem je určit minimální pracovní dobu, potřebnou k ukojení základních potřeb všech členů společnosti. Esencí kritiky v subkultuře je víra, že ve společnosti pohlcené věcmi se lidé stávají součástí, popřípadě otroky svého vlastnictví. Lidské kvality jsou určeny zbožím: automobily, ve kterých se jezdí, cigaretami, které se kouří. Rytmus moderního života imituje rytmus výroby. Životy tichého zoufalství jsou nasekány do minut a kypí tikotem hodin. Věci, které nám ještě včera sloužily, nám najednou vládnou. ...

Oldřej Hanák, Hippies. Slepé rameno mrtvé řečky, Argo, Praha 1992

Básně z holandských Alp

Rozprostírá se tam rovina, která první tři dny nevadí. Po dvou týdnech leze na nervy a po půl roce vzbuzuje zuřivost a vztek. Klene se tam velkolepý

prostor – obloha je propastně vysoká a nekonečně rozlehlá, ostrý vzduch vybičovává vědomí k trpné pasivitě. Řeka se plazí jako nastavovaný had, kterému se nedaří svléknout z přeschlé kůže. Intelektuální koeficient rezistenční zdatnosti podmiňují siluety kostelních věží, odnikud nikam není daleko.

Jan Dadák je do olomoucké atmosféry zakomponovaný jakoby mimoděk a na půl úvazku. Jeho básně k nám prosakují z širších souvislostí, z komplikovaných světů za křivými zrcadly. Vypovídají nelehkou řečí vyblédajících paměťových stop. Něčím připomínají vybydlené periferní špeluňky, i když jsou přehluštěné konsekvantními obsahy. Nejsou to stereotypní monologová klišé, ale krutá bilanční obvinění, knokautující memoáry – je to svědecká forma msty.

O půlnoci tam houkají vlaky plné dutých těl, za svítání se do parků slétají přemnožení ptáci a pronikavým řevem masírují letargickou strnulost. První prázdné tramvaje se líně provlékají těsnými kulisama, z mělkých studní se odpařuje stojatá voda.

Olomouc něčím připomíná Oxford, Oxford ničím nepřipomíná Olomouc. Dadákovy básně jsou dokumentárními filmovými šoty. Děje jsou popisně fragmentární, přesné stříhy mají kaleidoskopický šmrnc a sugerují domněnku, že ročních dob je minimálně pět. Jména a místa jsou konkrétní, čas abstraktní, slova jemně šelestí dravčími křídly. Kamerový systém funguje spolehlivě, je autoritativním fixativem i benevolentním rozvolněním.

Rozprostírá se tam rovina s mýtickým přesahem do strmých hor. Laskavá krutost setrvává v incestním spojení s vražednou něhou, lhostejností pošukbává nutkavý tik. Štukové fasády se matně lesknou, optické klamy způsobují stres. Není snadné tam žít.

Milan Kozelka

*Doslov ke sbírce básní Jana Dadáka
Hledám kterousi věc, Vetus Via 2012*

Básník není hlasatelem pravd...

... Nad obrazem Munchovým slyšel jsem úzkostlivou námitku o malířově příslušnosti do protestantských matrik. „Co je vám po tom, je to přece řádný umělec,“ zasahuje Josef Florian. Ponechte umělce se svými námitkami na pokoji. Pokud je umělcem, má náboženství nepochybně pravé. Wer hat die Kunst, hat auch Religion. Pokud tvoří, řádně vyvažuje misky své nerovnováhy. Dílo osvobozuje především jeho samotna. Neukazujte na jeho rozumy, jeho pošetilé nápady i neřesti, nechte-li hledět prismatem jeho díla. Mauroisův Shelley je úcty nehodný ztřeštěnec, nad jehož záhubou si toliko oddychneme. Básník není hlasatelem pravd; je svého druhu a nadobro se nehodí za pravidlo komukoliv. Proto nezasedejte v něm na slova, jež nejsou názvoslovím vědců nebo filosofů, kteří budují systémy; na slova, jež básníkům jsou látkou k metaforám. Papež Julius II., který podle všeho dobře rozuměl těmto věcem, vyhradil umělcům zvláštní vchod do Vatikánu.

Albert Vyskočil, Marginalia.

*VIII. svazek Pourvoy edice, kterou vydával
a vedl Václav Pour. Praha, září 1935*

Vybráno cestou – H. Frédéric Amiel

Zdá se mi samozřejmé, že temná stránka vědomí, že okultní část psychologie, že mystický život duše jest stejně jistou skutečností jako druhá stránka lidské bytosti. Všechno vychází z temnot, z neznáma, z tajemství. Jenže jest obtížné vnikati v tyto nadpřirozené temnoty s lampou vědy a nikoli se šálivým světlem bludiček představivosti. Běží o to zavést soustavu v toto quasi-šilenství. Udělat zeměpis oceánských hlubin jest věru snadnější. Svět zárodků, larv, přeludů, tajemství, jest, nebo se zdá, že jest nepostžitelný a nevyslovitelný. Posvátná hrůza brání k němu proniknout, jako brání proniknout

k Avernů. Řekové, milující světlo, dokonce domnívali, že Olympané se zděšením se vyhýbali podsvětým tajemstvím, obcludám plutonské temnoty. My, novodobí lidé, náruživě zaujatí pro počátek věcí, nebojíme se žádného podsvětí. Odvážný rod Evropanů chce zvážit na váze všechna tajemství; a jako u předků propadali se všichni bozi do fata, své společné kolébky a hrobu, tak také pro nás všechny pověry spalují se na Isidině oltáři, jímž jest nyní Věda. (*Vernex-sur-Montreux, 3. I. 1871*)
Hluboké a osobní hoře má zůstat mlčenlivé, neboť jakmile se stane předmětem umění, pomíjí. I v nejosobnějším lyrismu má básník zachovávat všeobecnou hodnotu; básník má být hlasem čtenářů, a nikoli vynášeti svou osobu. ... Poesie jest tedy antisobecká, a otec plačící jako básník má plakati za všechny otce, kteří nemají schopnosti zpívat jako on, ale mají schopnost cítiti stejně jako on. Poesie jest vykoupení, protože jest volností. Básník jest svému vlastnímu životu v malém tím, čím jest Bůh světu. Vniká do něho citlivostí, ale ovládá jej podstatou. ... Umění jest oslabený symbol díla velkého básníka, stvoření světa. (*19. I. 1871, o půljedenácté hodině dopoledne*)

Důvěrný deník, Bobuslav Hendrich, Praha 1929

Dřevěná cikáda

MILAN KOZELKA
Manhattanský deník
Vetus Via 2012, kniha

Milan Kozelka (*1948), básník, prozaik a performer, originální a vytrvale aktivní osobnost českého výtvarného umění a nekonformní literatury. Ač se věnuje rovněž lektorským vystoupením na vysokých školách, jakož i v galeriích a klubech, sám by na tričku mohl mít spíše nápis „Moje univerzity“ (jak s odkazem na Maxima Gorkého kdysi na svém oděvu nosíval brněnský Sonny

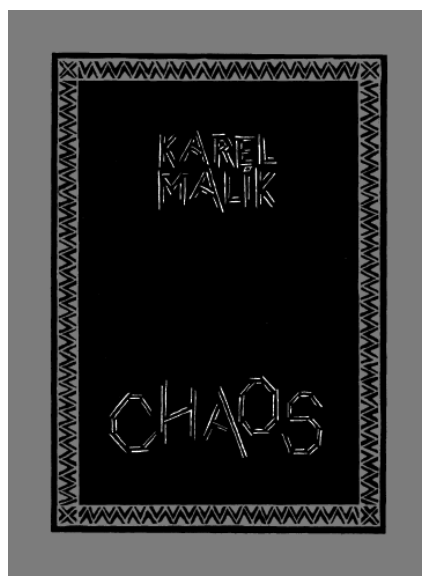

Halas). Manhattanský deník je výsledkem autorova newyorského putování, metaforickým ztvárněním aktualit současného umění, politiky i „národního charakteru“. Drobné texty sevržené formy, vtipných a překvapivých point obsahují i nesentimentálně „pamětnické“ náhledy a srovnání. Knička svěží, psaná osvobodivě temperamentním perem.

KAREL MALÍK
Chaos
Vetus Via 2012, kniha

Karel Malík (*1960), hudebník, skladatel, textař a básník, hráč na altsaxofon a kytaru. Působil v kapelách O. P. N., Hudba Praha a dalších. Jeho charakteristický hlas pak přichází nejvíce ke slovu v jeho vlastní kapele – založené v r. 1988 – Echt! Výkřičník je pro tento lyricko-úderný, keltsky furiantský pub-rock namístě. Třetí z Malíkových knížek – *Chaos* – obsahuje trefné verše, s ironickým i sebeironickým nadhledem psané, přecházející od obecně humanistické empatie k černému humoru (a naopak),

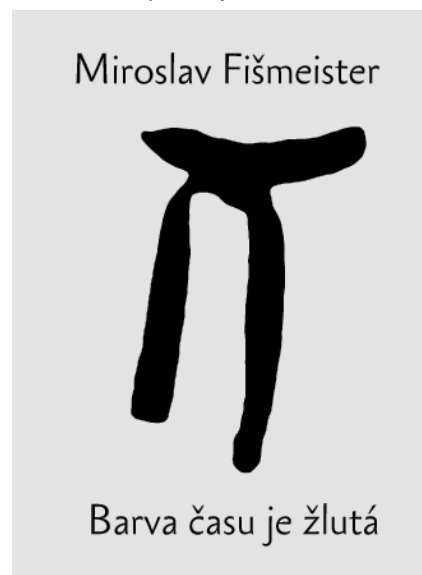
na řadě míst pak „undergroundově“ a generačně odkazují na spřízněnost např. s Ivanem M. Jirousem („Jel jsem

včera na houby / vlakem do Klánovic... //A nic.“). Básně melodické, muzikantsky rytmizované, někdy zjevné podklady pro písňové ztvárnění.

MIROSLAV FIŠMEISTER
Barva času je žlutá
Vetus Via 2012, kniha

Miroslav Fišmeister (*1976) je moravský básník s řadou básnických knížek na svém literárním kontě. Deklaruje se rovněž jako „amatérský přírodovědec“. Žádná vysokoškolská studia nedokončil, jako by se řídil moudrou

radou Bohuslava Reynka, který takto za opuštění školských duchamoren pochválil svého času jiného básníka (jehož kritické stati a eseje vyšly rovněž v nakladatelství Vetus Via, pod názvem

Ztracené kuře, nedlouho před autorovou smrtí roku 1999) – Karla Křepelku. Psaní Miroslava Fišmeistera je zvláštním způsobem citlivé a bezbranné, s intuitivními záchvěvy skutečné poezie, která dovede „ničeho nežádat“, „nikam nejít“, po ničem dychtivě nepřahnout, jen naslouchat a lehkým perem, samozřejmým jako mávnutí motýlího křídla, slovy zachycovat svět svého snění. Je plachá, niterná, důvěrná a vstřícná k čistému vidění dětí a Božích bláznů, kteří jako by jediní věděli, kdo je poslal, co vlastně v tom světě praktičnosti a vyprahlého „rozumu“ skutečně činit, čím opravdově žít. Knička *Barva času je žlutá* rozhodně představuje pro naši „jazykovou oblast“ jeden ze zdařilých pokusů o důsledný soubor haiku.

DĚTI KAPITÁNA MORGANA
Lživé oživlé
Vyšlo samonákladem 2012, CD

Kapela se vrací k hudebním kořenům, k opravdové původnosti hudby, přičemž tuto starodávnou a váženou a mnohokrát zneužitou a pokřivenou tradici nevykrádá, nýbrž přirozeně oživuje a dává jí směr, posouvá ji k dnešku, k nám... Pavel Homér Ambrož posmrtně získal ansámbl, který jeho litanické básně podává s takovou vervou, až to mrazí... Milan Kozelka, získal v této kapele své Plastic People, jako kdysi Egon Bondy...

A Brno má nový hudební fenomén – tak výrazná a stylotvorná kapela s důrazem nejen na hudební, ale i drsné leč poetické vyjádření zde od dob legendy Idiot Crusoe nepůsobila... (z *recenze Radka Dymy*)

*Tyto a další tituly lze objednat na:
www.drevenacikada.cz
obchod pro slovo, obraz, zvuk, pohyb, život*

„Bajkal chci vidět!“

Dokončení rozhovoru s Mikolášem Chadimou ze stran I a 2

... Popravdě já se příslušníkem undergroundu z mnoha důvodů nikdy necítil. Měl jsem a mám mezi „androšema“ spoustu kamarádů, účastnil jsem se undergroundových akcí, ale z mnoha důvodů jsem vždycky zůstával mimo. Řečeno obrazně, rád jsem přijel na návštěvu, užil jsem si ji, ale doma jsem byl v Jazzové sekci.

Jo, stát se Plastikem? O tom nikdy nepadlo ani slovo. Mluvílo se jen o tom, že bych zaskočil za Vrátu, který se vystěhoval a prej už nestíhal nahrát všechno na připravovaném projektu „Souostroví Gulag“. Byl jsem pozván na zkoušku. Měla být přípravou na nahrávání, které se mělo konat o víkendu, týden po zkoušce. To byl problém, protože já už měl ten termín zadáný, což jsem klukům předem říkal, a oni, že prej to nevádí. Předpokládal jsem tedy, že natáčení odloží a zkoušku absolvoval. Nazkoušeli jsme dvě věci, příští víkend jsem odjel na slíbený koncert do Ostravy a čekal na telefon. Ale nikdo se neozval. Mejla po letech napsal, že mě vyhodili, protože jsem je moc buzeroval. Pravdou sice je, že mně jejich způsob práce zrovna neseděl, do zkoušky s nimi jsem netušil, že jsem takový perfekcionista. Vyhodit mě však nemohli, protože jsem se členem Plastiků nikdy nestal a také o tom nepadlo ani slovo. Ale podrobně o tom píšu v knížce. Víc k tomu tedy neřeknu.

„Král české alternativy“? Hm. To jsem ještě neslyšel. V každém případě nesouhlasím. To už beru raději toho debilního „pratoc“, než „krále“. Což je asi stejně jedno, co?

Jak vidíš současnou situaci jako občan, jako signatář Charty 77...? Nedělal jsem si velké iluze, ale přesto. Kdyby mně někdo v posledních letech Československé socialistické republiky řekl, že po dvaceti letech bude Československo dávnou historií a to, co z něho zbyde, bude vypadat tak, jak vypadá teď... A to jsem se ze snu o novém spravedlivějším režimu probíral díky našemu restitučnímu sporu poměrně brzy. Teď jen čumím. Mnoho ze jmen různých parchantů, která se najednou objevují v médiích v souvislosti s různými „šmčkama“, znám ze spisu našeho restitučního sporu.

Magor nedlouho před smrtí řekl: „*Chtělo by to ozbrojený odpor, ale na něj jsme již staří!*“ Poslední dobou myslím na tuhle jeho větu hodně často. Jsme opravdu tak staří? Před týdnem jsem si po letech náhodou přečetl jeden starý text. Až mě zamrazilo z toho, jak je aktuální: „Činnost státu a hospodářských organizací neměla kritiku. Parlament se odnaučil rokovat, vláda vládnout a ředitelé řídit. Volby neměly význam, zákony ztratily váhu. Nemohli jsme důvěřovat svým zástupcům v žádném výboru, a když jsme mohli, nedalo se po nich zas nic chtít, protože nemohli ničeho dosáhnout. Ještě horší však bylo, že jsme už téměř nemohli důvěřovat ani jeden druhému. Osobní i kolektivní čest upadla. S poctivostí se nikam nedošlo a o nějakém oceňování podle schopností darmo mluvit. Proto většina lidí ztratila zájem o obecné věci a starala se jen o sebe a o peníze, přičemž ke špatnosti poměrů patří i to, že ani na ty peníze není dnes spolehnutí. Pokazily se vztahy mezi lidmi, ztratila se radost z práce, zkrátka přišly na národ časy, které ohrožily jeho duševní zdraví i charakter.“ (Výňatek z manifestu „2000 slov“ z roku 1968.)

Teď ses čerstvě vrátil z Ruska, máš nějaké pocity z té země? A co tam vlastně dělal?

No přece učil se, jak reakci zakroutit krkem! :-)) Ale vážně. Děda legionář tvrdil, že Rusko pohlcuje. Moc jsem nevěděl, o co jde.

MCH, Café V Lese, Praha, 27. 2. 2012, foto © Jaroslav Diblík

Pochopil jsem až po první návštěvě. Jak se tam nedostanu jednou za dva roky, začínám být nervózní a touha po Rusku se zvětšuje.

Chudák děda už se tam po návratu z války nikdy nedostal. Muselo se mu hodně stýskat, alespoň soudě podle toho, jak smutné byly ruské písně, které zpíval.

Pocity z Ruska, ale i Ukrajiny a Běloruska, jsou podobné. Všechno je jinak. Jinak než v Evropě.

Je to velké, příroda původní... To je na dlouhé povídání. Vlastně tam vždycky jezdím hrát. Teď to bylo vystoupení na panychidě za Václava Havla, druhý den normální koncert v klubu. Mám kliku, že zatím jsem tam nemusel jet za svý. Nízkonákladovky tam nelétají, takže letenky jsou dost drahé. Ale jednou do toho prachy vrazím. Už jsem byl jen 800 kiláků od Bajkalu, a nedostal se tam. Bajkal chci vidět!

„Promo rozhovor“ k novému titulu 100 minimalistických básní, který byl uveden v pražském Café V lese letos 27. února, vedl Vladimír „Lábus“ Drápal (Guerilla Records) v Praze a Lounech, 22. a 25. března 2012

Napříč – Glosy – Poznámky

Čechové a Češi

... Tlak lidového úzu zjednal velkou frekvenční převahu dokonce i tvaru Češi nad tvarem Čechové – do té míry, že tvar Čechové začíná již působit strojeně a trochu archaicky. Je to případ velmi pozoruhodný, protože jde o slovo pro každého Čecha tak ústřední, přičemž ustupující široký tvar Čechové je pro nás jazykový cit obdařen majestátem národní důstojnosti, po jakém ve tvaru „Češi“ není ani památka. Dávám plně za pravdu Arnovi Novákovi, že vystoupil proti tvaru Češi v textech spisovných a nemělo by se to trpět. Jakkpak mají a budou JINÍ říkat národu, který má své vlastní jméno v účtě tak malé, že zahodí nejpřirozenější mluvnický nástroj, jímž to jméno nabývá na váze a důstojnosti?

Pavel Eisner, Chrást i tvrz, 1946

In margine jedné knihy

Manhattanský deník Milana Kozelky

Milý Milane, při čtení Manhattanského deníku si nepřestávám mumlat: „to je inspirovaná kniha“, a to jak nad jejími (Vašimi) pamfletickými elány, tak nad „lyrickými“ (kontemplativními) pasážemi. Nakonec to tedy píšu i Vám, a tím víc za tu knihu děkuju,

Petr Král
e-mail autorovi

Milane, ač to napsal Tobě, musel jsem Petrovi poděkovat za sebe.

John
e-mail autorovi

Milý Petře, já si nemumlám, já blaze chrochtám, nejen kvůli Manhattanu a pro to, cos sobě příznačným způso-

bem Milanovi napsal, ale i pro samu skutečnost, že tohle malé hnojiště stále rodí velké duchy, básníky a spisovatele, kdy z těch nejlepších mám to štěstí mít za své vzácné přátele.

Když před časem napsals dopis, jimž's napomohl získat Milanovi stipendium, věděl jsem, že víš proč. I Manhattan je toho důkazem. Tobě děkuji já, za podporu Milanovi, za to, že's jaký jsi, neboť udržet samolibého blbce v sobě dá nemalé úsilí, neboť sebestřednost, žárlivost a závist často zastírou dar zdravého rozumu a schopnost ocenit druhé. ... Opatruj se.

John (Bok)
z e-mailu Petru Královi

Proces s Josifem Brodským

Soudkyně: Občane Brodskij, vy jste třináctkrát od roku 1956 změnil pracoviště. Vysvětlete soudu, proč jste v přestávkách mezi těmi zaměstnaneckými poměry nepracoval, a tudíž parazitoval na společnosti.

Brodskij: Pracoval jsem i v těch přestávkách. Psal jsem verše.

Soudkyně: Tak vy jste psal takzvané básně? A jaký užitek pro společnost vidíte v tom, že jste neustále střídal pracoviště?

Brodskij: Pracoviště jsem střídal proto, že jsem se chtěl co nejvíce dozvědět o životě a lidech.

Soudkyně: A co užitečného jste dělal pro vlast?

Brodskij: Věřím, že to, co jsem napsal, poslouží nejen dnešním lidem, ale i budoucím generacím.

Soudkyně: Vy si tedy myslíte, že sloužíte lidem svými takzvanými básněmi?

Brodskij: Proč pořád říkáte „takzvané básně“?

Soudkyně: Říkáme takzvané, protože si o nich nic jiného nemyslíme.

Obhájkyně: Hodnotili vaši poezii odborníci?

Soudkyně: Ptejte se ho na užitečnou práci, ne na jeho estrádní činnost.

Soudkyně: Jaké je vaše zaměstnání?

Brodskij: Básník a překladatel.

Soudkyně: Kdo připouští, že jste básník? Kdo vás přiřazuje k básníkům?

Brodskij: Nikdo. (*Bez vyzvání*) A kdo mne přiřazuje k lidstvu?

Soudkyně: Vy jste to vystudoval?

Brodskij: Co?

Soudkyně: Jak se stát básníkem. Nepokusal jste se ani vystudovat školu, kde se na takové věci připravuje, kde se jim učí?

Brodskij: Nemyslel jsem si... nemyslel jsem si, že se to dá získat studiem.

Soudkyně: Proč?

Brodskij: Myslím, že to je... (*rozpačitě*) ... od Boha...

vyloveno před časem odkudsi z internetu – jef

Vlastní slávy hledání

Za onoho času, když slavnost byla již v polovici, Ježíš vešel do chrámu a učil. I divili se Židé řkouce: Kterak tento zná Písma, když se neučil? Ježíš odpověděl jim a řekl: Moje učení není mé, nýbrž toho, jenž mě poslal. ... Kdo mluví sám od sebe, vlastní slávy hledá. Kdo však hledá slávy toho, jenž ho poslal, ten jest pravdomluvný a nespravedlnosti v něm není.

Jan 7, 14-18, čítává se v úterý po čtvrté neděli postní

Lapač snů

když zemřel můj otec, měl na kuchyňském stole nedojezené jídlo: salám Gothaj na malém „igelitovém“ talířku, na takovém, jaké se vyráběly v šedesátých letech, byla to jakási lisovaná umělá hmota, která byla protkána textilní osnovou, jeho barva byla hnědo-červenozluto-zelená a byl „károvaný“, jako bývávaly kuchyňské ubrusy, ten talířek byl na jedné straně trochu ohořelý, jak jsme jej kdysi jako děti, buď já nebo sestra, přistrčili příliš blízko k plynovému plameni, taková byla poslední hostina mého otce, A. D. 1994, a pak pohled na stolní kalendář, kde na druhý den

měl vepsán – „úklid“ • žijeme dnes, a do tohoto dne se koncentruje celý náš život, zvažujeme, co udělat, vážíme, co neudělat, vzpomínky se pletou do reality, ptáme se, co je pravdivější, co má většího smyslu právě pro náš dnešní život, pro dnešek, který rozhoduje, kdy všechno znovu musíme vystavět, všechno znovu zaručovat, vším žít znovu, jako bychom nikdy nic podobného nezažili, neprožili, opakujeme se, zapomínáme, ale přesto ještě žijeme, ještě jsme tady, jak říkával Honza Balač, který už tady není, je jinde, dnes hloupě se říká o někom, že „odešel“,

místo abychom řekli, že umřel, odebral se na věčnost, smrti se bojíme, nechceme ji, stavíme se navenek, jako by nebyla, a ona je, a indentifikuje život (a naopak, jak praví jiný básník, Jakub Deml), je opět Vzkříšení, je stále Vzkříšení, bez kterého nemá smyslu žádná smrt, a ovšemže ani žádný život, kdo vyznává „odcházení“, vyznává skutečnou smrt, smrt bez vzkříšení, které je jedinou nadějí, život je ustavičným Příchodem, ustavičným Vstupováním, které se přibližuje k trychtýři Věčnosti, Jediná Naděje zbývá –

j. e. f.

Underground – estetika a život

Slzy třešní

Na přírodu se žatím nazíralo pouze jako na učitele, mistra bodného napodobení. Příroda je však zde možná také proto, aby nám lidem ukázala, jak to dělat nemáme, neboť nejsme opice, které všechno napodobují. Příroda odolává a je v převaze, abychom ani na okamžik nezapomněli, co k ní máme připojit jako umění: náš umělý, náš lidský život.

Karlheinz Stockhausen

Sběratelská obsese Honzy Zuziaka má další poetickou dimenzi. Tentokrát jsou její obětí slzy třešní. Bylo by zřejmě zcela bezpředmětné spekulovat o tom, co ho přimělo fotografovat zrovna tento přírodní úkaz, jelikož zájem o objekty a struktury živé i neživé přírody se vine napříč jeho tvorbou od samého začátku; dalo by se dokonce říci, že právě on pohání a podmiňuje způsoby a formy umělecké vizualizace obdivovaných fenoménů. Není to tudíž estetika, nýbrž *aisthēsis*, tj. citlivé vnímání okolní, zdánlivě běžné reality, jako projev empatické a hlavně intimní reflexe světa v době obecné anestézie. To je Zuziakova strategie, jestli je vůbec možné mluvit o takovémto nezištném vnímavém přístupu jako o strategii; nicméně zdaleka není spontánní, protože je výsledkem letitého environmentálního životního postoje, formovaného záměrným zvýznamňováním nestrojených všedností a neokázalých banalit. A ty Zuziak nachází spíše v přírodě než v nadmíru institucionalizované kultuře.

Navzdory své indeterministické podstatě k nám příroda promlouvá skrze znaky, jež se rodí již na primární smyslové úrovni zpracovávání přijímaných informací (přívrženci Gestalt psychologie by nám o tom mohli dlouho vyprávět). Také „slzy“ třešňových stromů, přestože mají přirozený původ a za svou strukturu vděčí přírodnímu procesu, se v očích umělce (nebo sběratele, dokumentaristy, archiváře, atd.) mohou stát kulturními formami, nejčastěji prostřednictvím rytmu, v tomto případě rytmu percepčního. No sama struktura, rytmus ani forma ještě nejsou umění. Jsou jenom jeho nevyhnutelným předpokladem, predispozičním univerzem. Na umělecký projev je povyšuje až intence umělce (sběratele, dokumentaristy, archiváře, atd.), přesvědčeného o správnosti, resp. adekvátnosti své realizace. Realizovat však, jak nás poučili Deleuze s Guattarim, lze jenom možné (nikoli virtuální), protože právě ono stojí proti reálnému; to možné podstupuje proces realizace. A jelikož možné je otevřeno realizaci, chápe se jako obraz reálného, zatímco o reálném se předpokládá, že bude připomínat možné. Kvůli této „nevýhodě“ je možné odsouzeno k obrazu toho, čemu je podobné. Nezáleží proto na tom, čemu jsou podobné Zuziakovy foto-obrazy reálných „slz třešní“, spíše jde o to, abychom si uvědomili, že ty konkrétní slzy jsou jednou realizací vícera možností, které příroda skýtá.

Mezi přírodou a uměním ale není vztah substituce, umění přírodu nenahrazuje. Přesto umělcům nic nebrání, aby imitovali nebo exploatovali její procesy. A odedávna to s rozkoší dělají. Někteří povrchně, jiní exaktněji a ohleduplněji. Starověká, zejména antická tradice nazírat umění jako vynalézavé využívání, doplňování anebo napodobování přírody a jejích procesů, zformulovaná v Platónově *ketitice* a demokritovské či aristotelovské *mimētica*, je stále živá a neoslabuje ani v postindustriálním věku digitálních technologií. „Nikdo nemůže říci, že příroda nebo květy nic nesdělují. Sdělují

mnoho, a přitom neřeknou ani slovo,“ vyhlásil kdysi John Cage. Zřejmě si uvědomil omyl uměleckého indeterminismu, zapomněl však dodat, že sdělují mnoho pro člověka. Po letech trpělivého prosazování nezáměrnosti a náhody ve vlastní tvorbě Cage asi přece jenom zjistil, že žádnou lidskou aktivitu (ani „pasivní“ vnímání) nelze zbavit subjektivních dispozic jejího nositele. Navzdory tomu se pokoušel amplifikovat parky a moc si přál angažovat v hudbě zvířata či motýly, předpovídaje, že díky technologickému pokroku jednou k takovéto bio-techno-umělecké symbióze určitě dojde. Zde Cage intuice neklamala. A právě na intuici spoléhá také Zuziak, když přistihuje přírodu při výkonech, jaké by jí mohl závidět ne jeden umělec, a skrze toto in flagranti nám všem připomíná, že ani příroda tady nemusí být věčně, alespoň ne ty její manifestace, na které jsme si na naší planetě za tisíciletí vzájemné, i když pro nás zničné symbiózy s ní zvykli, a které dosud s oblibou (i značnou dávkou pokrytectví) estetizujeme.

Nicméně, příroda nabízí výtvarníkům rozmanité modely a oni je nacházejí všude kolem a posléze přetransformávají její čisté, sémanticky neposkvřené formy do forem významových. Nezaújatý, nic netušící přírodní model se lehce stane reprezentantem něčeho. Všude kolem nás se vynořují podobnosti – důvěrně známé tvary (ony Gestalten), ve kterých spatřujeme postavy, tváře, zvířata, ptáky, motýly, stromy, květiny, předměty a dokonce i umělecká díla. Podbízivost přírody je agresivní a neubránil se jí ani Zuziak. Svou posedlost přírodními modely vnucuje i nám divákům; dráždí naše smysly nalezenými tvary, jež v naší představivosti podněcují podobnostní asociace i empatické sklony. Vždyť kdo by odolal slzám třešní! Málokdo – snad jenom dendrologové a ovocnáři v nich vidí klejotkové symptomy patologických anomálií; nám ostatním zabraňuje naše symbolotvorná povaha interpretovat tyto mízové výrony exaktně a pragmaticky. S rozkoší se proto necháváme vést inteligentním okem a objektivem umělce (sběratele, dokumentaristy, archiváře, atd.) a spolu s ním je nazíráme esteticky, mimeticky či metaforicky. Nečekáme, až nás osvíti nějaká „koncepce“, a „slepě“ důvěřujeme tvarům, skrze které se nám příroda „přimlouvá“.

Jozef Cseres

Úvod k výstavě Jana Zuziaka Slzy třešní, Místogalerie, Dům Skleněná louka, Brno, 5. prosince 2011

Oskar Přindiš † 8. března 2012

... dovídám se, že umřel Oskar Přindiš (*1947), malíř, ready-made tvůrce, kterého jsem znával z Olomouce, někdy i velmi intenzivně, moc jsme nemluvili, jen jsme si mlčky tiskli ruku, to bylo největší vzájemné vyznamenání, měli jsme jaksi obavy a ostych, že jsme úplně jiní, že si vlastně vůbec nemůžeme rozumět, přitom něco velmi zvláštním způsobem hlubokého nás k sobě vázalo, beze slov, mlčky, jen v tomto fyzickém potáčení, padání, v tom obtížném a stále obtížnějším vstávání, jen ruku jsme si vždy tiskli, s pochopením, pro které jsou slova nedostačující, byl to jakýsi absolutní úvěr i absolutní splátka, forma nebyvalého porozumění, „do kterého nikomu nic není“, o kterém neradno a nemožno mluvit, velmi jasně si na ty chvíle vzpomínám, většinou po hospodách, oba jsme důstojně vstali, jenom se vstřícně a přátelsky usmáli, bez jediného slova, a velmi silně si stiskli ruce, píšou mi z O.: „Napsala mi Len-

ka D., která je v kontaktu s rodinou: „Dávám vědět poslední záležitosti kolem Oskara – před chvilkou jsem mluvila s Evou, pohřeb opravdu nebude – včera byl Oskar spálen... Parte má málo, mně posílat bude, slíbila jsem, že namnožím a lidem, co znám, tak doručím. ... Volala jsem i Číkovi – domlouvá rozlučku v Ponorce, mělo by to být do 14 dnů.“ – co to znamená? kam se poděla hrůza z majestátu smrti, kterou osobně cítím? to život už tak dočista zbanálněl – a smrt s ním? jako přejetou kočku člověka hodit pod kotel? ne, není to výčitka vůči rodině, nevím o ní nic, jen děs z té věty se mě na chvíli zmocnil a zatřásl mnou, ano, jsou ještě lidé, s kterými si srdečně svírám ruce, stále jich je hodně, ba možná ještě víc, než jich bývalo kdysi, a také slova zde nezmohou nic, jen mlčení, nevyčítavé, jediné vědoucí, hluboké, chápavé, opatrné se vyhýbající všem ostrím reality, která je bez milosti, bez milosti, po které tak prahneme, kterou tak zoufale hledáme, na kterou číháme, kterou jednou, jednou přece jen – najdeme, – jako Ty, Oskare – Dominus Tecum –

j. e. f., blogový zápis

Z méně známých Magorových textů

Hle, nadešel konečně neblahý ten rok:
padesáti pěti let dožil se Richard Nemčok.

Žádné už veselé cha chá nepronese Chachar:
ví, že života zbývá mu let už jenom pár.

Moc už si radostně nevyskočí Riči:
vždyť lepší půlku let má nenávratně v piči.

Nuž abych v hoři jeho potěšil Richarda:
chatrnou nesu mu básničku od barda.

Nehodlám k jubileu Tvému vrkat Ti cukrá.
Tatam jsou leta promrhaná v Bunkru,
tatam jsou leta v Bunkru promrdaná.

Pán Bůh buď s Tebou,
Pán ať je i s náma.

Rozhlédni kolem se: to že jsou rockeři?
Šedivé na hlavách jejich vidím peří.
Na bradách jejich zírám vousy šedivé.

Ať dalších padesát pět let Tě nemine.

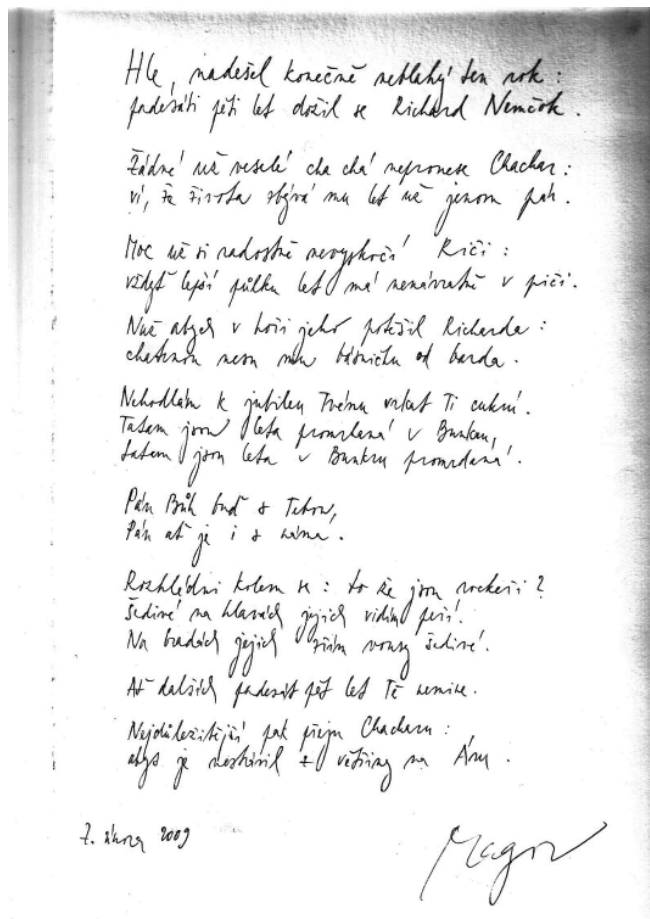
Nejdůležitější pak přeju Chacharu:
abys je nestrávil z většiny na Áru.

7. února 2009

Magor

Richardu Nemčokovi, osudem neodlučně spjatému s legendárním
rockovým klubem Bunker, k pětapadesátým narozeninám,
Ivan M. Jirous, 2009

(faksimile rukopisu přikládáme laskavostí oslavencovou,
který zatím i letošní únor v relativní svěžesti absolvoval –
s gratulacemi, za redakci Uši & Větru – j. e. f.)

Úsporná kuchařka

Oukrop

Tato jednoduchá polévka jest velmi chutná a zdravá. Musí se ovšem vařit z dobrého domácího chleba a omastit husím sádlem. V zimě také zahřívá. Chléb se nakrájí na tenké lístky, dá do hrnce, přidá soli, 3-4 stroužky třeného česneku a poleje se to vařící vodou a nechá třeba půl hodiny na teple stát, aby chléb změkkl.

Kuchyňský kalendář, 1919

Kaše z červené řípy

Jeden svazek červené řípy se uvaří ve slané vodě, oloupá se a rozemele na

strojku. Listy řípy se uvaří též, pokud jsou pěkné, ve slané vodě a rozmelou se také.

Do rendlíku se dá tuk, pak se přidá řípy a trochu předem uvařených hub. Polévka z hub se pak přilévá. Přidá se ještě buď trochu mouky nebo strouhané housky. Vše se nechá chvíli dusit a je dobře, když se trochu opeče. Pak se přilije voda z hub, čtvrt litru kyselé smetany nebo 1/8 litru kondensovaného mléka a trochu octa, dle chuti.

Strojí se k tomu bramborová kaše.

(Růžena F. Dittrichová-Batková, Jak chutně
vařití bez masa, 1921)

Pivní štrůdl z Herálce

500 g bladvé mouky
250 g 100% tuku
1/4 l světlého piva
jablka dle chuti

Do mouky nastrouháme nahrubo tuk, přilijeme pivo a zaděláme těsto. Necháme odpočinout, než nachystáme jablka.

Pečeme potřené vejcem do růžova.

Recepty byly zapsány laskavostí
paní Marušky Rádkové z Herálce

Polní knihovna

Úvaha o Evropě II

Hejno západních národů, které vzlétlo nad dějinami z ruin antického světa, se vždycky vyznačovalo podvojnou formou života. Stalo se totiž, že v souladu s tím, jak každý z nich postupně utvářel svého osobitého génia, vytvářel se mezi nimi nebo nad nimi společný soubor idejí, mravů a zanicení. Nejen to: tento úděl, který je činil zároveň postupně stejnorodými a postupně různými, je třeba chápat s jistým superlativem paradoxu, protože stejnorodost u nich nebyla vzdálená různorodosti. Naopak, každý nový jednotný princip podporoval rozrůznění. Křesťanská idea plodila národní církve; vzpomínka na římské impérium inspirovala rozmanité formy státu; „restaurace klasického písemnictví“ v XV. století nechala vytrysknout rozdílným literaturám; věda a unitární princip člověka jako „čistého rozumu“ vytvářel různé intelektuální slohy, jež diferencovaně modelovaly i ty nejzazší abstrakce matematického díla.

Je tomu tak, že pro tyto národy nazývané evropskými žít znamenalo vždycky – zřetelně od XI. století – pohybovat se a jednat ve společném prostoru nebo oblasti. Žít znamenalo pro každý národ žít společně s ostatními. Toto spoluzítí nabývalo nerozlišeně povahu mírovou nebo bojovnou. Národy zápasily v útrobach Evropy jako dvojčata Eteoklés a Polyneikés v mateřském lůně. Vnitroeuropejské války se téměř vždy vyznačovaly zvláštním stylem, jímž se připodobňovaly domácím roztržkám. Vyhýbaly se zničení nepřitele a byly spíš soutěžemi, zápasy o lepší umístění. Byť odlišným způsobem, směřovaly všechny k témuž. Jak to Karel V. říkal o Františku I.: „Můj bratranec František a já se naprosto shodneme: oba chceme Milán.“ Teprve v poslední válce se poprvé jedny i druhé národy Západu snažily navzájem zničit.

Jeden z největších omylů moderního myšlení, jehož poskvrnou dosud trpíme, spočíval v záměně společnosti za sdružení, jež je zhruba jejím opakem. Společnost se neustavuje dohodou rozumných vůlí. Naopak, každá dohoda vůlí předpokládá existenci lidí žijících spolu, a dohoda tu může spočívat pouze v upřesnění jedné či druhé formy tohoto soužití v předem existující společnosti. Idea společnosti jako smluvního, a tudíž právního shromáždění, je tím nejnerozumnějším pokusem, při němž se vůz zapřáhá před volské spřežení. Neboť právo, realita „práva“ – ne myšlenky filosofa, právníka nebo demagoga o něm – je spontánním výplodem společnosti a nemůže být ničím jiným. Chť, aby právo řídilo vztahy mezi bytostmi, které předem nežijí ve skutečné společnosti, mi připadá totožné s velice zmatenou a směšnou představou o tom, co právo je.

Je jednou z největších pohrom doby, že když se lidé Západu utkali se strašlivými konflikty současnosti, byli vybaveni archaickým a těžkopádným náčiním poznatků o tom, co je to společnost, kolektiv, individuum, co jsou to zvyky, zákon, spravedlnost, revoluce atd. Značný díl současného zmatku pochází z neslučitelnosti existující mezi našimi dokonalými představami o fyzických jevech a skandální zaostalostí „morálních věd“. Ministr, profesor, slavný fyzik a spisovatel mívají o těchto věcech představy hodné předměstského holiče. A není tedy nepřirozené, že právě předměstský holič udal tón naší bezprostřední minulosti.

Evropské národy jsou již po dlouhou dobu jednou společností. Ta má totiž všechny náležité atributy: existují evropské mravy, evropské zvyky, evropské veřejné mínění, evropské právo, evropská veřejná moc. Ovšem všechny tyto společenské jevy se vyskytují ve formě přiměřené stavu vývoje, v jakém se nachází

evropská společnost. Ten je samozřejmě pokročilý tak, jak je pokročilý stav členů, z nichž se skládá, tedy národů.

Přísně vzato, společností chápou soužití lidí v určitém systému zvyků, protože právo, veřejné mínění, veřejná moc nejsou ničím jiným nežli zvyky. Je-li společnost tím, co právě říkám, je nepopíratelné, že Evropa jí byla, ba že Evropa jako společnost existovala ještě před existencí evropských národů. Tento historický prostor, nasycený zvyky, a to většinou společnými, byl vytvořen Římskou říší, takže geografická podoba národů, jež se později začaly vynořovat, se bohatě shoduje s prostým administrativním dělením na *diocesis* v pozdní říši. Historii Evropy nemůžeme pochopit, jestliže nevyjdeme z tohoto zásadního faktu: že evropský člověk žil vždycky zároveň ve dvou historických prostorech, ve dvou společnostech, jedné méně hutné, avšak rozsáhlejší, v Evropě; a v druhé hutnější, ale teritoriálně omezenější, již byla oblast každého národa nebo užších krajů a okresů, které jako osobité formy společnosti předcházely dnešním velkým národům. Je naprostým omylem domnívat se, že Evropa je utopickou konstrukcí, která se snad v budoucnu dokáže realizovat. Ne, Evropa není ani tak budoucností jako čímsi, co tu je již z hluboké minulosti; a nejen to, Evropa existovala dříve než dnes tak jasně profilované národy.

Překonáme-li naznačený omyl, můžeme vidět, že struktura života a duše gotického člověka spočívá ve velice osobité okolnosti, že *populi*, jejichž mentalita byla křehká a elementární, musely žít dvojí život. Na jedné straně to byl podíl hutnější, niternější a přiměřenější jejich mentálním prostředkům, na druhé straně cítili, že náležejí k rozsáhlejšímu historickému prostoru, jímž byl celý Západ, odkud získávali mnoho principů, norem, technik, vědění, bájí, obrazů, zkrátka zbytek organismu římské civilizace. Tento druhý život byl čímsi méně zřetelným, nadřazeným životu spontánnějšímu a bezprostřednějšímu. Civilizace římské říše byla pozdním produktem velice staré civilizace ocitající se již na svém sklonku, a byla tudíž abstraktní, komplikovaná a v mnoha směrech, například v administrativě a v právu, svrchovaně vytržena. Celý tento druhý systém zvyků dopadal na ony nové lidi jakoby zvenčí. Přijímali jej do sebe a snažili se umístit své životy v tom gigantickém prostoru, ovšem nerozuměli mu dobře a stále pro ně zůstával značně odlehlý jako cosi vznešeného a nadsmyslového.

Když se tento gotický člověk chtěl z úrovně svého spontánního a nereflexivního života chovat, „jak se sluší a patří“, s dojemnou těžkopádností hleděl být poslušen principů, které mu byly vzdálené, které k němu přicházely jakoby vnučené zvenčí, nutíce jej podřizovat se oním normám, vnucením ony obrazy, představovat si Alexandra, Catona a Vergilia. Ve skutečnosti však interpretoval – neboť nemohl jednat jinak – život v ohromném, úctyhodném a uctívaném prostoru říše prostřednictvím drobných zvyků a způsobů, tužeb a představ těsného místního života.

Významní feudální páni a králové odcházeli do Orientu na křížové výpravy tak klidně, jako by jeli na šarvátku s nepohodlným sousedem. A s tímtož se setkáváme, zpřítomníme-li si způsob, jakým gotický člověk vstřebával starodávné, již předtím existující kulturní formy vytvořené antickou: v scholastice, římském právu a v humanismu. V tomto postupném přijímání se vrací na povrch tvořících se evropských *populi* počáteční základ společenského prostoru zvaného „Evropa“.

José Ortega y Gasset, z knihy Evropa a idea Národa, přel. Josef Forbelský, Mladá fronta, Praha 1993

Úhly pohledu

Nevelvet underground

Na manhattanském konci Brooklynského mostu je bluesová hospoda U tří pštrosů. Denně v ní vysedává Karel Kryl a zpívá

foto © archiv autora

smutné balady o veselé ražbě tunelů v rozklížené zemi pod Řípem. Sáží do sebe rumy a nechápe, proč se do Čech dovážejí brambory z Litvy, rohlíky z Rakouska a mrkev z Bosny. Na

Západní 30. ulici je hardrocková hospoda U Glaubiců, denně v ní vysedává Mejla Hlavsa. Jen tam tak sedí a přemýšlí o totální zkurvenosti ve vydojeném prostředí notorických kleptománů, o zbabělých přizdisráčích a o mizerné kvalitě tradičních piv. Na Východní 31. ulici je metalová hospoda U tří trojek. Denně v ní vysedává Egon Bondy a píše úvahy o modré verbeži, která všem ostatním ubírá kyslík, upírá právo na život a likvidačními zákony straní exekutorům a vyrábí homelesáky jako na běžícím pásu. Píše a skřípe zubama, potom si spokojeně mne ruce. Na Západní 32. ulici je hardcorová hospoda U kocoura. Denně v ní vysedává Nikolaj Stankovič a vede vášnivý dialog sám se sebou: „Co by bylo neúčinnější?“ ptá se sám sebe. „Zorganizovat rychlý bojový komanda a pochyťat všechny současné totalitní kurvy. Unýst je na tajná místa, tam je uspat, oholit a pokérovat je od hlavy až k patě. Potom je rozsadit v parku na lavičky a vypařit se,“ odpovídá si. Na Východní 33. ulici je punková hospoda U krále Brabantského. Denně v ní vysedává Jé Jé Neduha a kreslí do skicáku karikatury papalášů české loutkové scény – mutanta Klause s cejchem zmrda v arogantním ksichtě a s prackama mastnými od lehkých topných olejů. Břichomluve Zemana s bodrým prasečím kruponem a s logem becherovky nad frizúrou štamgasta šedé zóny. Grázla Kalouska s blinkrama zmijího predátora. Na Západní 34. ulici je hiphopová hospoda U Bonaparta. Denně v ní vysedává Pavel Zajíček a v pauzách mezi dečkama přemýšlí o smyslu tržního paskvilu, ale žádný smysl nenachází. Na Východní 35. ulici je reggae hospoda U dvou slunců. Denně v ní vysedává Magor Jirous a píše verše: Na Mírově jsem makal v kapli, když potom počtvrtý mě lapli, dali mě dělat do kostela a v klášteře byla moje cela. Už je to zase všechno v hajzlu, proto chlastám v nádražním pajzlu. Z rudejch sviní jsou svině modré, co bylo blbý, je zas dobrý. Je mi jasný, že tyhle sráče neskřípne nikdo do Kartáče.

Milan Kozelka

Poznámka:

Útlčit autorův nedovolil, abychom text v této původní jeho verzi publikovali v knížce Manhattanský deník, neboť do tiskárny bylo nutno po pravdě napsat, že: „knížka vznikla s finanční podporou Ministerstva kultury České republiky“, což přítel-grafik ocenil slovy: „opraveno, i když politických invektiv není nikdy dost, já bych mu je tam nechal, vždyť dobře a ještě celkem mírně vystihují realitu, a ti gentlemani, o kterých je řeč, beztak přijdou brzo do prdele,“ s čímž se plně, ač v slovech svého redaktora většinou méně brutální, ztotožňuje i vydavatelstvo – j. e. f.

Zápisník epistolární

(pro j. e. f.) ... napsat text k dílu F. L. je opravdová pocta, ke které gratulujeme: Vás dva pojí vnitřní spřízněnost. Už se těším! Takže to k tomu Listopadovi: v Listopadu – shoda velmi básnická! Odpovím až teď: oba počítače nám stávkovaly. Je však i jiný Listopad – venku i v srdci. Den před svátkem svého velkého rytířského patrona, sv. Martina, který také dělil svůj osud s chudými, v tomto případě s naším Žebráckým Národem – Marodem po Duchu, zemřel – nečekaně – ale přece ve skrytu ohlašovaně – básník a bard naší doby i celé éry, Ivan Martin Jirous. Tvůj a – přes všechnu distanc – i můj přítel,

dobrý přítel, který přede mnou nebohým ne jednou vyznal pokornou oddanost naší společné, nás všech – i mé – Vladaře Poezii. Bude chybět Tobě, mně, nám všem. V den jeho skonu jsem shlédl na ČT2 jeho Třináctou komnatu. Cele věnovanou hlavně „času nesvobody“: jeho vězením v Undergroundu, Disentu a další Muzice – Plastic People atd., tomu všemu, pro co já nikdy neměl sluch. Ale tragicky velký a poctivý byl – i když poněkud rozpačitý – hlavně ve dvou posledních větách toho pořadu, kdy – poněkud bezradně – ale z celého srdce odsoudil Čas Nesvobody a Rouhání Duchu i teď v našem „reál-

ném kapitalismu“, který je genocidou Ducha a dobou manifestovaného blbství, příliš drahé placené vnější „svobody“. Nemůže být svoboda občanská bez svobody Boží. Jediná svoboda je svoboda Ducha Svatého, Boží vůle s námi. Ale to on, Ivan Martin Jirous, věděl. A nezapřel – v čas věznění terorem Moci: i tím daleko horším jeho pohrobkem – terorem organisovaného Chaosu hodnot, terorem vlády Zlatého Molocha. Ztratili jsme velkého přímluvce Chudoby Ducha před Bohem, Ty i já – celý Národ.

Jiří Kuběna, hrád Bítov, 2. března 2012

Jiná hájemství

Mucha žije!

Myslíkova ulice v Praze skrývá v těchto dnech nevidaný poklad. Lehce přehlédnutelný plakátek na dveřích belgického velvyslanectví upozorňuje na výstavu belgického umělce Franka Pé s názvem Mucha redécouvert (Znovuobjevený Mucha). Ilustrace, komiksy a sochy zaplňují prostory dvou místností neuvěřitelnou energií. Vedle originálních kreseb a soch z komiksu Zoo, na kterém Frank pracoval celých osmnáct let, zde najdeme především malby, které vznikly v posledních letech, aby nechaly neuvěřitelně citlivým způsobem prolnout Muchovo dílo se zvířecím světem Franka Pé.

„Pro mě byl Mucha někým, kdo je zastaralý a nemá co říct, ba co hůř, jehož dílo je již dlouhou dobu vykradené,“ popisuje autor své pocity z doby, kdy dostal nabídku vytvořit kolekci, inspirovanou českým umělcem. „Při bližším zkoumání jsem však objevil dílo ohromující kreativity a absolutního grafického mistrovství,“ dodává, a přiznává, že cesta za dvaceti malbami Slovanské epopeje do Moravského Krumlova definitivně zlomila jeho pochyby.

Frank se ponořil do secesního světa plného květů, vpustil do něj svá zvířata a živočišnou dívku Manon – jednu z hlavních hrdinů Zoo – a pokusil se pozorovat tento svět očima Muchy, který zvířata nikdy nekreslil.

„Tehdy se zrodil ten magický okamžik. Bylo to tak přirozené: secese se shlédla v zaoblených tvarech světa rostlin, Mucha se však nyní vydal poznat svět živočišných forem, vlastnost srsti, peří a jejich barvy, linie šelem či stavbu šupin...“

F. P. sám působí podobně magickým dojmem jako jeho dílo. Svůj první komiks uveřejňoval v dětství na dveřích vlastního pokoje,

aby si jej mohly prohlédnout všechny hlavní postavy – členové jeho rodiny. Jeho tendence mluvit o světě pomocí kresby se brzy spojila s fascinací zvířaty a zoologickými zahradami, jež intenzivně navštěvoval během svého cestování po světě, a později také spolupracoval na realizaci některých z nich. „Spolupráce“ s Muchou pro něj byla velkou výzvou a popral se s ní brilantně.

Bylo by záhodno, abychom se o Muchu přestali přetahovat a namísto toho se jím inspirovali a nechali ho žít, jako to udělal Frank Pé. Protože, jak sám nakonec zjistil, Muchovo dílo nikdy nezestárne.

Lucie Přikrylová
členka kreativní skupiny Fantasmata

(Frank Pé: Znovuobjevený Mucha. Zastoupení Valonsko-Brusel v Praze.
20. března – 26. dubna 2012, pondělí-čtvrtek, 9:00-12:30, 14:00-17:00)

foto © archiv autora

Z hlubin počítačů

Praxe divočiny

Praxe divočiny, kniha esejů od znalce a lyrického ochránce přírody Garyho Snydera z roku 1990, se dá popsat zhruba jako jednosměrný básníkuv výlet do Říše divů, tajemství, divokosti a prvotní nevinnosti, ale také do Zóny nebezpečí, nejistoty, bouří a překvapení. Cenou za lístek je naše pohodlí, pocit bezpečí a důvěrně známého prostředí, které musíme opustit, abychom se mohli uvolnit a osvobodit.

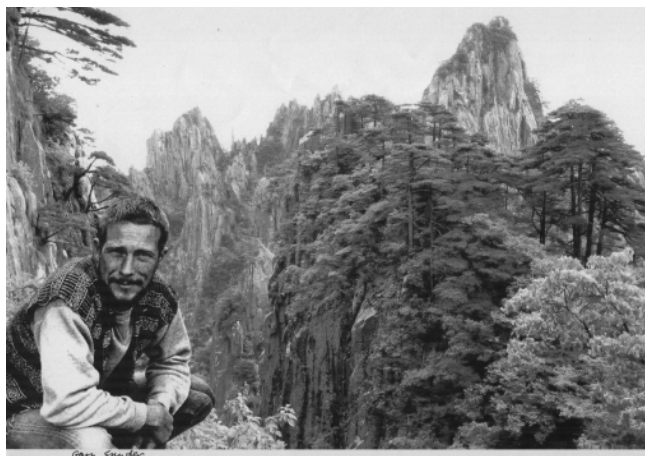
Podstatou knihy je autorův obdiv k svobodě a divokosti. Snyder – tulák, chodec a environmentalista – říká: „Aby byl člověk opravdu svobodný, musí přistoupit na základní pravidla, a to taková, jaká jsou – bolestivá, pomíjivá, nezkrocená, nedokonalá – a být přitom za pomíjivost vděčný.“

„Divoké je vše, co stojí mimo kategorie, mimo analýzu, je to samo sebe utvářející, hravé, nezávislé a pomíjivé. Divoké je vše samo sebe prověřující, komplikované, zcela prosté.“ Taoisté by mohli Snyderovy definice tesat do kamene a přes jejich rameno se dívající buddhista by ještě dodal: divoké je jako dharma: utváření a ustalování.

I přes smutně usměvavý buddhistický nadhled je Snyder vůči budoucnosti divočiny skeptický. Je si jist, že příroda přežije, že přežije i člověk, ale tuší, že ztráty, které po sobě zanechá člověk 20. a 21. století, jsou a budou nenahraditelné. Snyder má rád vše, co dělá člověka hravým a zábavným, ale o jeho výlučnosti si nedělá žádné iluze. Poučka č. 1 zní: „Tvou prdel sní někdo jiný“, stručné a jasné pravidlo o podstatě vzájemné závislosti, o ekologii vzájemných vztahů.

Všudypřítomný arogantní antropocentrismus přitom není ani čím ospravedlnit, ani čím vysvětlit. Jazyk a kultura vyplývají z přirozenosti naší biologicko-sociální existence nás, lidských zvířat. Jazyk je přitom systémem integrujícím tělo a mysl. A společenský řád je v celé přírodě, stačí se jen dívat, stačí chodit a pozorovat, abychom viděli, že vše, co nás dělá lidmi, vychází z přírody. Kde tedy byla ta odbočka, na níž jsme si začali myslet, že jsme třešnička na dortu pana Darwina? Filosofický vývoj nás svedl s cesty někde u Descarta, Newtona a Hobbese, „kteří nikdy z města nevytáhli paty a kteří tvrdili, že život v primárních společnostech je odporový, hrubý a krátký. Reprodukční vesmír nahradili modelem sterilního mechanismu a ekonomiky ‚produkce‘. Uměním je však přijmout svět i s jeho utrpením, přiznat, že všichni, kteří sedíme u stolu, se nakonec staneme součástí menu. To není pouhopouhý ‚realismus‘, to umožňuje přijmout posvátnou vrtkavost a dočasnost naší existence“. Nejenže sami sebe pokládáme za vrchol evoluce, dokonce jsme ztratili schopnost zpětné vazby od přírody, zapomínáme naslouchat jejím odpovědím. Bytostný optimista Snyder si přitom myslí, že příroda pro nás musí mít zvláštní druh slabosti, když to s námi tak dlouho vydržela. Akceptuje zabíjení pro potravu, ale vyžaduje přitom od lidí trochu pokory a vděku za dary, které mu příroda poskytuje: „Možná, že zvířata nepřemýšlejí o tom, jestli budou zabita a snědena, ale očekávají od nás, že řekneme prosím a děkují.“ Tohle ovšem zvířata, z nichž pochází ony naporcované řízky, ležící v mrazácích hypermarketů, od nás nemají šanci slyšet.

Etiketa divočiny vyžaduje spoustu odvahy a velkomyslnosti. Je to trnitá cesta, na které nás šlahouny bolestné zkušenosti odírají až do krve a na níž můžeme všechno ztratit, což nám (možná ano, možná ne) pomůže získat sama sebe. K tomuto cíli lze dojít i pomocí umění žít každodenní život. Snyder to shrnuje jasně: „Prakticky řečeno, život, který je zaslíben prostotě, určité smělosti, humoru, vděčnosti, velkorysé práci a hře a spoustě

chození, nás přibližuje skutečně existujícímu světu v jeho celistvosti.“ Takový život lze směle označit za opravdový a zároveň kultivovaný, který přitom není opakem divokosti. Ve Snyderově světě se kultivací nerozumí dezinfekce divokosti, jako spíše snaha zbavit se tyranských a klamných stavů. Nemusí se nám to podařit, ale poukazovat při vlastním selhání na tlaky společnosti je přinejmenším ošidné, protože společnost může jak posilovat sebestředné ego, tak „může povzbuzovat velkomyslnost, laskavost a důvěru. To je důvod, proč se angažovat v jakési politice ctnosti, poctivosti a schopnosti. Závisí na individuální povaze, zda si člověk slíbí či neslíbí, že jeho konání bude plné soucitu a snahy o proniknutí do podstaty věcí. Těto možnosti prostě člověk pozornost věnuje nebo nevěnuje“.

Velkým Snyderovým tématem je chůze, chození a to ve smyslu doslovném i filosofickém. Můžeme „projít“ svým životem s pomocí věcí, o které se opíráme, abychom nespadli, protože bychom bez nich nebyli nic. Taková „stezka života“ je zajímavá asi stejně jako letištní ranvej. Můžeme ale jít s nadhledem a humorem, který získáváme, když se naučíme těšit se z obyčejného. Tak se jakákoliv nudná práce a povinnost může stát hrou s bezpočtem možností, v tom okamžiku „scházíme se stezky“ lineární praktičnosti a účelnosti a vstoupíme na „stezku, po níž nelze kráčet“. Fádnost každodenních povinností nás jaksí vždy v pravý čas vypudí do divočiny a my, obklopení sítí anorganických a biologických procesů, uprostřed matérie života vidíme, že teprve mimo všechny stezky jsme na Cestě. Autor říká: „Chození mimo stezku je Praxí divočiny. A paradoxně je tomu i tehdy, když děláme svou nejlepší práci. Ale cesty a stezky potřebujeme a vždy je budeme udržovat. Nejdříve se musíte pustit po cestě, a teprve pak z ní můžete sejít a vydat se do divočiny.“

Gary Snyder se má na pozoru před tzv. „ropovodnou filosofií“, tedy před společenským systémem západní civilizace, sociální konstrukcí, která je podle něj výsledkem kombinace židovské niternosti, řeckého narcismu a křesťanské nadvlády. Skutečně lidské hodnoty spatřuje v protikladu ke specifickým zájmům byrokratů z korporací, kapitálových či obchodních institucí nebo institucí centralizovaného náboženství. Autor tento svůj postoj půvabně shrnuje: „Babičkovská moudrost je podezřívavá vůči lidem, kteří ve srubu až příliš dlouho mluví, zatímco by měli spravovat síť nebo něco podobného. Takoví dělají problémy – většinou vymýšlejí Stát.“

Co dodat? Sarvamangalam, hodně štěstí všem.

Tento text mi poslal e-mailem přítel-básník M. F. s poznámkou: „Okopírováno z Wikipedie, než to odtud zmizí; není to psané encyklopedickým stylem, na to jsou tam přísná pravidla, takže to v lepším případě přepiš, tedy usuš a useknu tomu koule.“ Fotografie Garyho Snydera s vlastnoručním podpisem mi zase přivezl z Ameriky přítel M. K. – jeť

KRÁKOR

Čtrnáctý ročník potulného festivalu

15.-16. červen 2012 Ostopovice u Brna

AREÁL NAD ŠELŠÍ - v ruinách Hitlerovy dálnice • přísné začátky: pátek 15.00, sobota 9.00
Jednotné vstupné na OBA DNY - 200,- DEN - 200,- V PŘEDPRODEJI 170,- lze pořídit na těchto místech:
Brno: WOLF MUSIC, KLUB BORO, Praha: POLIS, Pelhřimov: KAVÁRNA TYGRÍK, svět: WWW.DREVENACIKADA.CZ

**BBP * ZNOUZECTNOST * NARAJAMA
URAGGAN ANDREW AND THE REGGAE ORTHODOX
ČOČKA * JÁ JSEM POZNAL * MELUŽINA
SKRYTÝ PŮVAB BYROKRACIE * ŽEN
VÍTRHOLC * NEVIDIM * HADRY Z TĚLA
CHÓR VÁŽSKÝCH MUZIKANTOV
ST BEND * METALURG * LOVEGASM
RADEK DYMA * CIRKUS CERMAQUE
LEŽÉRNĚ A VLEŽE * BARBAR PUNK
TYP SKRŠÍN * JINDRA HOLUBEC * 1FPC
DIVADLO TRIARIUS * MODERUJE J.E.F.**

Muzika, poesie, divadlo, výtvarno, performance • Nezávislá distribuce,
premiérová uvedení: raritní 3CD Lenonniada 1985, revue DNO č. 16, noviny
Uši a Vitr • Divadlo TRIARIUS - Josef Jan Kopecký & Lucie Hašková:
Životy - autorské představení ve vlastní režii • Vystava 1. fotopoetického
Clubu Brno: underground, bláznec a další témata - Vladimír »Havran«
Smykal, Vít Křeč, Michal Král, Petr Lasák, Lukáš Smykal, Emír Chali...
• Buř - strava tekutá, bezmasá, flaxová. Výčep, čajárna, chlast i nápoje
lhuprostě: Volné stanování i ponocování, parkoviště • MHD z Brna HL nádraží:
tramway č. 8 na zast. Osová, dále busem 403/404 na zast. Ostopovice-Branky.

ZA KAŽDÉHO POČASÍ I REŽIMU !

podrobně: www.festivalkrakor.cz

TRIGGER EFFECT
DZTI DE3T2 (CZ)
VAS SZUSZANNE (CZ)

15/05/12 20pm

BORO / BRNO

WWW.KFESTPARTYCZ WWW.TYGRIFET

20.5.2012
BORO

Tiráž

Uši a Vitr č. 4, duben 2012 • noviny Potulné akademie • ročník VII • vydává Proximus, o. s., s pomocí Boží a přátel společnosti Christiania • vychází poslední čtvrtěk v měsíci • adresa redakce: Vetus Via, Poštovská 4h, 602 00 Brno, telefon 723 025 974 • za redakci odpovídá Jaroslav Erik Frič • fotografickou a anonční část novin připravuje Fido • v evidenci periodického tisku pod č. MK ČR E 19773 z 18. 10. 2010 • cena 20,- Kč